

Армысындар достарым!

**Өсімдіктер дүниесі
ерекшеліктеріне қарай неше топқа
бөлінеді?**

**Ағаштар, бұталар, шөптекті
өсімдіктер.**

Өсімдіктерге қандай
табиғи жағдайлар
қажет?

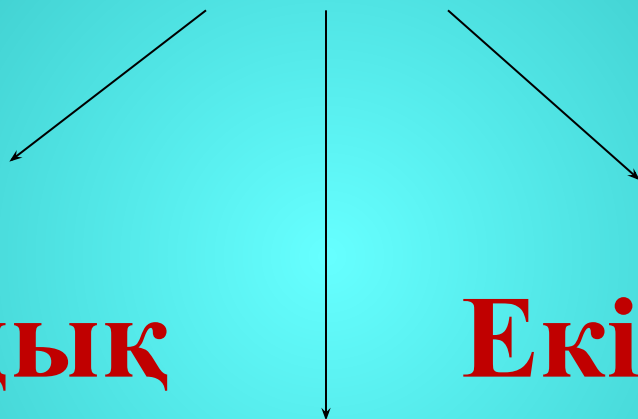

**Қоршаған орта
жағдайына байланысты
өсімдіктерді
қалай бөлуге болады?**

- Ылғал сүйгіш өсімдіктер
  - Құрғақшылыққа төзімді
  - Жылу сүйгіш өсімдіктер
  - Суыққа төзімді өсімдіктер
  - Жарық сүйгіш өсімдіктер
  - Көлеңкеге төзімді өсімдіктер
-

Өсімдіктер тіршілік ету ұзақтығына
байланысты қалай бөлінеді?

Біржылдық

Екіжылдық

Көпжылдық

Жабайы өсімдіктер

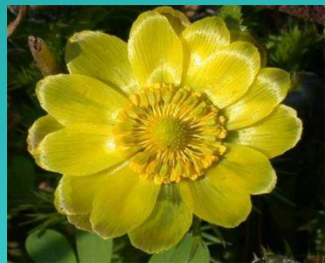
**Табиғи түрде,
өздігінен
өседі**

Мәдени өсімдіктер

**Адамдар
қолдан күтіп,
баптап
өсіреді**

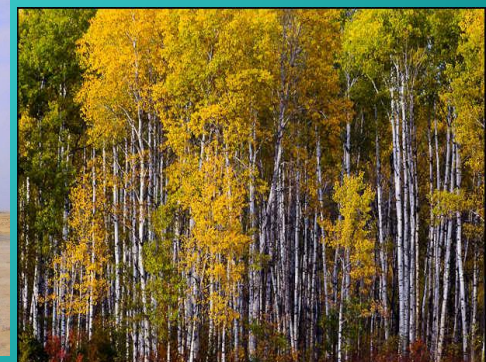
**Өсімдік,
қорғауды
қажет етеді**

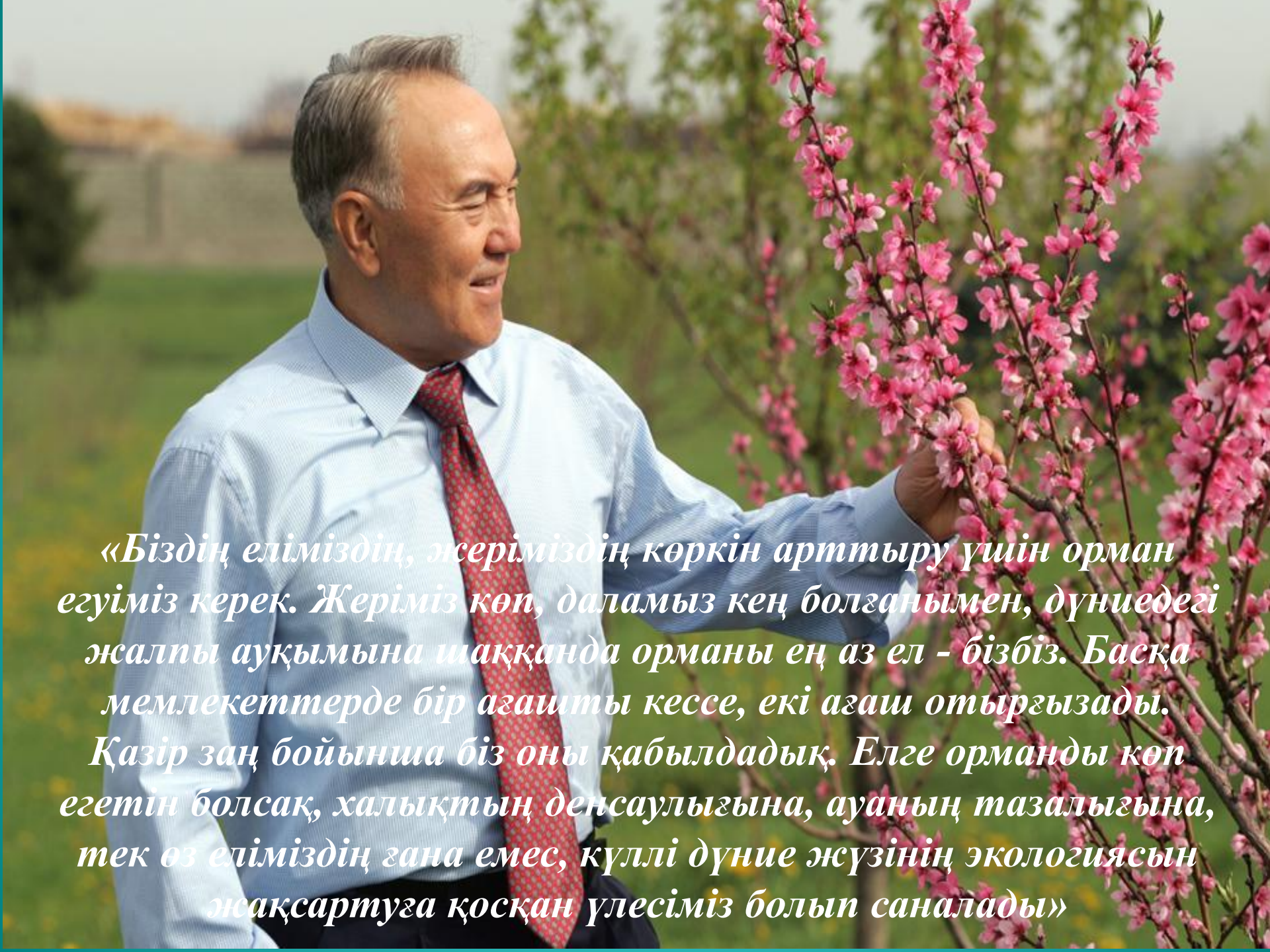

ӨСІМДІКТЕР

ДҮНИЕСІН ҚОРҒАУ

A middle-aged man with grey hair, wearing a light blue button-down shirt and a red patterned tie, stands outdoors. He is looking towards the right with a slight smile. His right hand is gently touching a branch of a tree covered in vibrant pink blossoms. The background is a soft-focus green landscape with a building visible in the distance under a clear sky.

«Біздің еліміздің, жеріміздің көркін арттыру үшін орман егуіміз керек. Жеріміз көп, даламыз кең болғанымен, дүниедегі жалпы ауқымына шаққанда орманы ең аз ел - бізбіз. Басқа мемлекеттерде бір ағашты кессе, екі ағаш отырғызады. Қазір заң бойынша біз оны қабылдадық. Елге орманды көп егетін болсақ, халықтың денсаулығына, ауаның тазалығына, тек өз еліміздің ғана емес, күллі дүние жүзінің экологиясын жақсартуға қосқан үлесіміз болып саналады»

Топпен жұмыс:

«Әсем гүлдер» - «Қызыл кітап» және оған енген өсімдіктер

«Көрікті ағаштар» - Өсімдіктер адам қамқорлығына мұқтаж

«Жасыл ел» - «Жасыл ел» бағдарламасы

*Қазақстан Қызыл кітабы
беттерінен*

ОМЫРТҚАЛЫ ЖАНУАРЛАР

*По страницам
Красной книги Казахстана*

ПОЗВОНОЧНЫЕ ЖИВОТНЫЕ

АЛМАТЫКІТАП

ҚЫЗЫЛ КІТАПҚА ЕНГЕН ӨСІМДІКТЕР

ГРЕЙГ ҚЫЗҒАЛДАҒЫ

Әсемдік үшін өте көп мөлшерде жұлынып алынған. Қазіргі кезде сиреп, жойылуға таяу. Бұл өсімдіктің 13 түрі «Қызыл кітапқа» енгізілген.

ТАУШЫМЫЛДЫҚ

Көктемнің
алғашқы
гүлдерінің бірі.
Көп жұлып
және
тамырымен
қопарып
алғандықтан,
жойылуға
таяу.

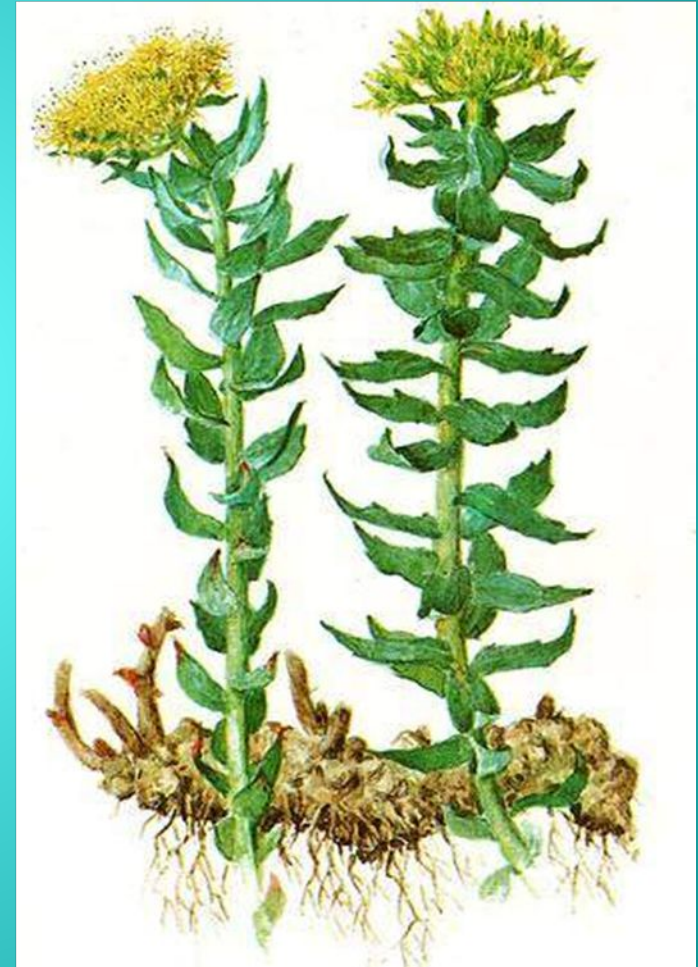
ШРЕНК ТОБЫЛҒЫСЫ

**Сирек
кездесетін,
таралу
аймағы
тарылып бара
түрі.**

ҚЫЗҒЫЛТ СЕМІЗОТ

БӨЛІМЕ ӨСІМДІКТЕРІ

Сансевиерия

Өзгерістерге тез қалыптасуға көмектеседі. Иммунитет көтереді, суық тиюден қорғайды. Күннің ысып, сууына үйренуге қолайлы жағдай туғызады. Үйдегі линолеумнан бөлінген улы заттардан қорғайды.

АЛОЭ

**Бактерияларға
қарсы күреседі,
жара жазады,
терінің күйіп
қалған жерін
емдеуге болады.
Шырыны тәбетті
жақсартады және
асқазан қорыту
қызметін
дұрыстайды.**

ГЕРАНЬ (ПЕЛАРГОНИЯ)

**Отбасылық
дәрігер рөлін
атқарады.
Ашуланғанда
жүйке жүйесін
қалпына келтіруге
көмектеседі,
зиянды
вирустарды
өлтiредi.**

АСПАРАГУС

Сынықтың тез бітуіне және тері жарақатының тез жазылуына әсер етеді. Өкпе ауруларына да көмегі бар.

ЛИМОН

**Ауаны тазартады.
Лимон ағашы өсіп
тұрған бөлмеде
зиянды
бактериялар
көбеймейді.
Жоғарылаған қан
қысымын
төмендетуге көмегі
бар.**

Зиянды бәлімге өсімдіктері

ДИФФЕНБАХИЯ

Жапырақтары етті, қышқылтым тәтті дәмі бар, улы. Бала қызығып жейді. Улану белгісі бронхиалды астмаға ұқсайды. Баланың жоғарғы тыныс мүшелері ісіп, демі қысылып, ысқырып шығады. Мойны мен беті ісіп, қызарады.

Монстера

**Шырыны өте улы
өсімдік.
Аллергиялық
қызару пайда
болады.**

КАРАТОН

**Шырыны өте
улы өсімдік.
Аллергиялық
қызару пайда
болады.**

ФИКУС

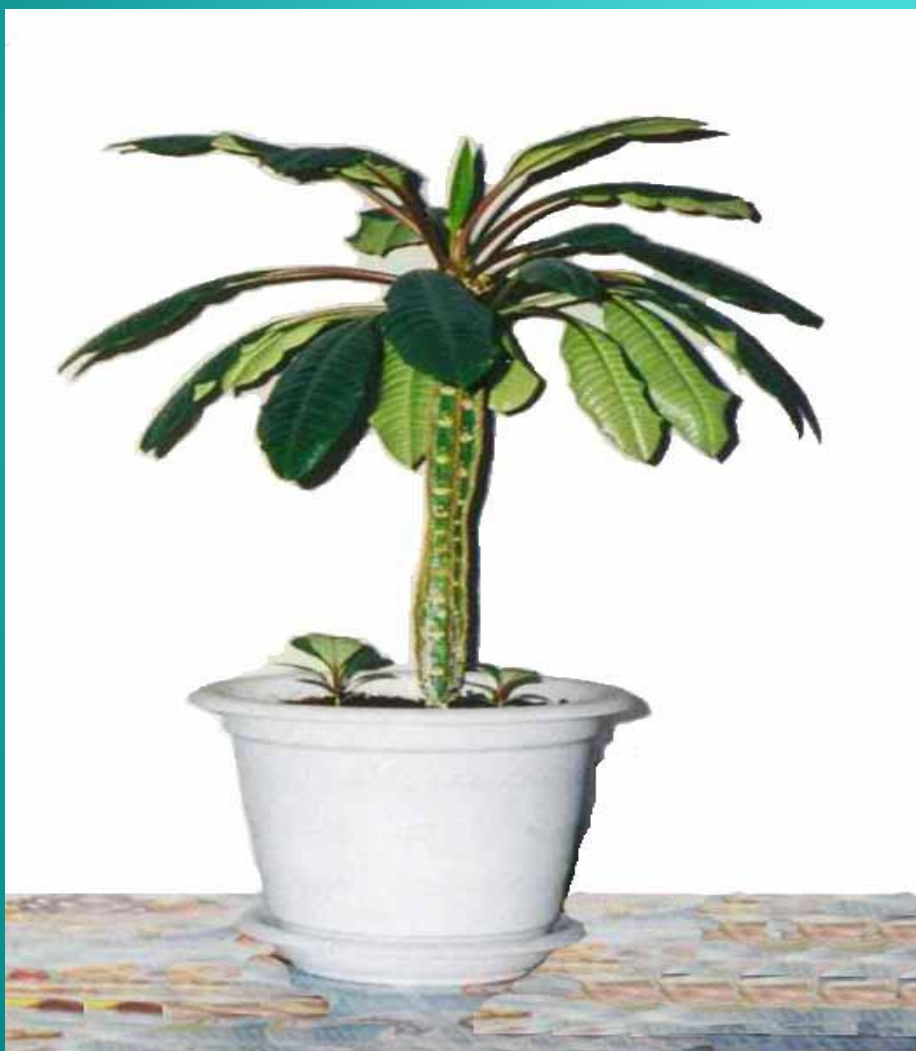
Өсімдікті кескенде немесе жапырағын жұлғанда бөлінген шырыны теріге тисе болды аллергиялық белгілер пайда болады. Қызару немесе қышыма бөртпе немесе сулы бөртпелер болады. Кейбірінде ыстық көтеріліп, шаршау, жұмысқа қабілет төмендейді.

ОЛЕАНДР

**Өсімдіктің
қабығы өте улы.
Алғашында
білінбейді, біраз
уақыт өткен соң
теріде
аллергиялық
белгілер пайда
болады.**

Шырыны теріге тигенде, аллергиялық қызару пайда болады.

Шырынының кішкене бөлігін де көзге, ауызға, мұрынға тигізуге болмайды. Көзде аллергиялық конъюктивит пайда болады.

Үйге тапсырма:

**99 – 100 беттер – түсініп оқу,
мазмұндау.**

Емдік өсімдіктер туралы

мәлімет жинау:

1-топ – Бақ-бақ гүлі;

2-топ – Адыраспан;

3-топ – Итмұрын.

